

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KAUNO IR MARIJAMPOLĖS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: L. Sapiegos g. 4, LT-42251 Kaunas, mob. 8 609 54 712, 8 698 19 809, el. p. kaunas@vaistaiga.lt

Šakių rajono savivaldybės administracijos
direktoriui

2024-09-16 Nr. TR2-4-(5.2E)

Kopija
Šakių rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS

**DĖL ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIAUS 2024 M. LIEPOS 11 D.
ĮSAKYMO NR. AT-517 „DĖL ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIETINĖS REIKŠMĖS VIEŠŪJŲ IR
VIDAUS KELIŲ TIESIMO, TAISYMO (REMONTO), REKONSTRAVIMO, PRIEŽIŪROS, SAUGAUS
EISMO SĄLYGŲ UŽTIKRINIMO, ŠIŲ KELIŲ INVENTORIZAVIMO PATIKSLINTO 2024 METŲ OBJEKTŲ
SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ 1 PUNKTO PANAIKINIMO**

Šakių rajono savivaldybės administracijos direktorius 2024 m. liepos 11 d. įsakymo Nr. AT-517 „Dėl Šakių rajono savivaldybės vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo patikslinto 2024 m. objektų sąrašo patvirtinimo“, 1 punktu (toliau – Įsakymo Nr. AT-517 1 punktas), patvirtino Šakių rajono savivaldybės vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo patikslintą 2024 metų objektų sąrašą.

Vyriausybės atstovui Kauno ir Marijampolės apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas), atliekant Šakių rajono savivaldybės administracinę priežiūrą, buvo nustatyta, kad Įsakymo Nr. AT-517 1 punktas, prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punktui, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 ir 8 punktams, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 8 daliai.

Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 8 dalyje nustatyta, jog savivaldybių institucijos Programos finansavimo lėšas paskirsto vadovaudamosi savivaldybių tarybų nustatyta tvarka, pagal kurią turi būti sudaromos viešai

skelbiamos savivaldybės interneto svetainėje ir nuolat atnaujinamos vietinės reikšmės kelių objektų prioritetingos eilės. Šakių rajono savivaldybės taryba 2024 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. T-99 „Dėl kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, skirtų Šakių rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams bei gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtino Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, skirtų Šakių rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams bei gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimosi tvarkos aprašą (toliau - Lėšų naudojimo aprašas). Lėšų naudojimo aprašo IV skyriuje reglamentuota prioritetingo objektų sąrašo sudarymo tvarka, V skyriuje reglamentuota einamųjų metų objektų sąrašo sudarymas. Pažymėtina, jog Šakių rajono savivaldybės tarybos patvirtinto Lėšų naudojimo aprašo nuostatomis, administracijos direktoriui nėra suteikti įgaliojimai tvirtinti ar tikslinti savivaldybės vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašą (toliau - objektų sąrašas), ši kompetencija nustatyta savivaldybės tarybai (Lėšų naudojimo aprašo 14 p.), todėl darytina išvada, jog administracijos direktorius Įsakymo Nr. AT-517 1 punktu tvirtindamas objektų sąrašą, neturint tam teisės aktuose suteiktų įgaliojimų, veikė neteisėtai, t.y. ultra vires (viršijant įgaliojimus).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti įstatymuose, o veikla atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau - LVAT) praktikoje nuolat akcentuojama, jog veikimas viršijant kompetencijos ribas (ultra vires) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu. Viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgalinimus, kurie jam konkrečiai suteikti, plečiamas kompetencijos aiškinimas – negalimas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugpjūčio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1660/2012). Viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, laikytini neteisėtais, ir toks pažeidimas laikytinas esminiu, sudarančiu savarankišką pagrindą panaikinti priimtą administracinį aktą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. birželio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-492-789/2022; 2022 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-481-502/2022; 2022 m. rugsėjo 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-487-463/2022; 2022 m. rugsėjo 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-510-

502/2022). Viešojoje teisėje galioja teisėtumo ir teisinio apibrėžtumo principai, kurie viešojo administravimu subjektus įpareigoja veikti tik įstatymo jiems suteiktų įgaliojimų ribose, o veikimas viršijant kompetencijos ribas yra negalimas.

Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 8 dalyje taip pat įtvirtintas nepiktnaudžiavimo valdžia principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų.

Atsižvelgiant į tai, kad Įsakymo Nr. AT-517 1 punktas priimtas neturint tam teisės aktuose suteiktų įgaliojimų, tai prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau panaikinti Įsakymo AT-517 1 punktą.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas per 5 darbo dienas nuo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalį, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje su šiuo teikimu privalo supažindinti savivaldybės tarybos narius. Informuoju Jus apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti, išskyrus atvejus, kai nurodytų veiksmų įvykdymo terminas yra nustatytas įstatyme ar Vyriausybės nutarime.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse

Andrius Cechanavičius

Greta Abukauskienė, tel. 8 609 54 733, el. p. greta.abukauskiene@vaistaiga.lt